

Mezinárodní filmový festival pro děti a mladé publikum

JUNIORFEST

KVÍK

Nizozemsko, Belgie | 2022 | 72 minut | 3+ | český dabing | režie: Mascha Halberstad

Trailer filmu naleznete na YouTube [zde](#)

Autorka materiálů: Bc. Tereza Nová

/// Před projekcí ///

Aktivita má zaměřit soustředění dítěte na film. Cílem diskuze s dospělým nejsou správné odpovědi, ale hra s fantazií dítěte a rozvoj jeho pozorovacích schopností. Dítě může vytušit, že půjde o film animovaný (prasátko ušité z látky), nebo dokonce že jde o loutkovou animaci.

/// Po projekci ///

Příběh filmu

Babs má nejlepšího kamaráda Tijna. Mají svůj zahradní domek, kde se scházejí, povídají si a vaří. Jednoho dne se však objeví dědeček Babs, který její maminku opustil, když byla ještě malá. Dům mu prý zničilo tornádo a chce být najednou součástí rodiny. Nastěhuje se do zahradního domku. Nikdo z něj nemá velkou radost, ale Babs si ho postupně zamiluje. Dědeček jí věnuje malé prasátko. Babs miluje zvířata a touží po štěněti. Je vegetariánka. Společně s dědou vychovávají malého čuníka a užívají si s ním legraci i starosti. Tijnovi se dědeček příliš nezamlouvá a něco mu na něm neseď. Jeho intuice je správná, dědeček se totiž k rodině přistěhoval jen kvůli tomu, že se ve městě koná soutěž o nejlepší párky století a on chce porazit svého letitého rivala. V den soutěže unese prasátko a chce z něj udělat ty nejlepší párky. Celá rodina se však proti němu postaví a po napínavé honičce domácího mazlíčka zachrání.

Ačkoliv je film doporučen dětem již od 3 let, je vhodný i pro starší děti (například školáky od 6 let), protože je plný zvratů, složitých emocí, rozpadlých vztahů a pojednává o cestě vedoucí k usmíření. Cílem rozhovoru s dítětem je rozvoj jeho paměti, slovní zásoby a představitivosti. Dítě by si mohlo představit děj filmu jako úsečku s několika body, a v tom mu pomůže struktura klasického dramatického oblouku:

Úvod = představení postav a vzájemných vztahů

Zápletka = objeví se dávno zapomenutý dědeček

Vyvrcholení = výchova prasátka a soutěž cvičených štěňat

Obrat = dědeček chce z prasete udělat párky

Rozuzlení = záchrana Babs a prasátka

Děti si nahlas přečtou všechna přídavná jména, kterými by mohly vyjádřit přátelství mezi Babs a Tijnem.

U postavy dědečka se zastavíme u slova sobecký. Co to znamená a v jakých situacích se dědeček projevuje jako sobecký člověk?

Zde máme možnost vést s dětmi delší **debatu** na téma sobectví - ego - egocentrický člověk. Jak tyto pojmy děti vnímají? Odkud takové chování pochází? Proč sobectví ničí dobré vztahy? S odpovědí na tuto otázku můžeme dětem pomoci přímo ukázkou dědečka, který nemá žádné přátele, rodina jej nevidí úplně ráda a jeho životní sen je v podstatě jen malicherností - chce vyhrát v soutěži o nejlepší párek.

Animace

Probíráme s dětmi druhy animace. Shrnutí druhů animace můžete najít [zde](#).

- Probereme s dětmi, co je potřeba k tomu, aby mohly natočit svou domácí loutkovou animaci. Lze natáčet i mobilním telefonem (doporučujeme program Stop Motion Studio, viz níže praktická část), lze si vyrobit z plastelíny vlastní loutky, dále děti potřebují zajímavý krátký příběh.
- Rozebíráme témata, která by si děti pro svůj film vybraly. V uvedeném filmu je jedno z hlavních témat vegetariánství. Snažíme se podpořit děti ve vyjadřování názorů na témata, která jsou jim blízká.
- Děti mohou jmenovat loutkové animace, které samy znají. Známé jsou filmy Tima Burtona, *Fimfárum*, různé večerníčky (*Pat a Mat*, *Broučci*, *Hurvínek*, *Chaloupka na vršku* a další).

Vegetariánství a domácí mazlíčci (DEBATA)

Probereme s dětmi, jak vnímají vegetariánství, jaký mají na ně názor a jaké s ním mají ve svém životě zkušenosti. Vedeme debatu s respektem k jakémukoliv názoru a děti k vzájemné toleranci.

Debata:

Tato citlivá témata nám dávají možnost naučit děti debatovat s jedinci odlišného názoru s respektem a upřímným zájmem. Pokud ve skupině dětí máme dítě z vegetariánské rodiny a dítě, které pochází z rodiny, kde se běžně maso jí, můžeme je posadit vedle sebe a zahájit debatu podobnou diskuznímu fóru z televize. Debatu můžeme přerušovat, vstupovat do ní a pomoci dětem dodatečně vyhledávat vhodné informace z důvěryhodných zdrojů.

V podobném duchu můžeme dát dětem prostor k natočení fiktivního pořadu o domácích mazlíčcích. Zde je jednodušší najít společnou řeč než v případě dvou odlišných názorů během předchozího debatního duelu. Dva reportéři jedou k chovateli/chovatelce prasat jako domácích mazlíčků. Pokládají zvědavé otázky a snaží se divákům přiblížit tento neobvyklý chov i díky faktům, které si dopředu o prasatech zjistí.

Praktická část

Pokud to umožňuje časová dotace a technika, má vždy smysl filmovou výchovu propojit i s praktickým úkolem.

Děti mohou vyzkoušet tuto aktivitu:

Tvorba vlastního animovaného filmu – Lektor si do mobilu stáhne program Stop Motion Studio, který je zdarma a jeho ovládání je snadné. Děti zatím připraví storyboard: kreslený jednoduchý příběh tak, jak se bude odehrávat, vyrobí či zvolí vhodné loutky a kulisy. Poté za pomoci výše zmíněné aplikace natáčíme společně krátké příběhy. Natočíme (nafotíme) sérii obrázků, kterou pak zkompletujeme, a když si ji pustíme v rychlém sledu za sebou, bude nám připomínat animovaný film.

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí či témat, například:

- **Český jazyk a literatura** – referát o knihách, ve kterých vystupují selata. Nabízí se knihy *Prasátko Babe* (Dick King-Smith) nebo *Šarlotina pavučinka* (E. B. White). Prasátko Babe můžeme propojit s filmem tématicky - přátelství s farmářským zvířetem a dále zdůraznit rozdíl mezi záchranou prasátka Babe (prasátko se zde snaží zachránit samo díky svým schopnostem uhlídat stádo ovcí jako ovčácký pes - jde o inteligentní zvíře, které se samo stará o svůj osud a je si toho vědomo) a záchranou prasátka z filmu *Kvík* (zde je prase domácím mazlíčkem a běžným farmářským zvířetem, nemá nadpřirozené schopnosti - dar řeči apod., a o jeho záchranu se stará holčička Babs). *Šarlotina pavučinka* pojednává o běžných životech prasat na statku (vykrmení a porážka) a o ustrašeném seleti, které nechce, aby jeho život skončil stejně. Ostatní zvířata na statku se mu snaží pomoci, obzvláště přátelská a velmi chytrá pavoučice Šarlotka. Sele má tedy opět dar řeči, ale o jeho záchranu se stará jiné zvíře. Díky těmto referátům můžeme s dětmi rozebrat uchopení tohoto problému v jednotlivých uměleckých dílech. Ve filmu *Kvík* je hlavní hybatelkou děje dívka, nikoliv prase. Film je tedy oproštěn od pohádkových prvků (kouzelná mluvící zvířata) a pojednává více o možné reálné situaci: konflikt vnučky a dědečka, jejichž pohled na chov prasat se značně liší.
- **Člověk a svět / Zeměpis** – Nizozemsko a vesnice – geografie, životní styl, tradice, farmářství... Zemi si s dětmi ukážeme na mapě a můžeme společně vytvořit jednoduchý projekt: na papír formátu A3 si zemi překreslíme, označíme hlavní město, dokreslíme typické tradice a symboly: tulipány, mlýny, dřeváky, sýry apod. Shromáždění informací o zemi necháváme na dětech. Můžeme poté popisovat, které atributy jsme mohli vidět i ve filmu.
- **Člověk a svět / Přírodopis / Život na zemi** – jak inteligentní může být prase? Jistě jste již zaslechli informaci, že i prase může být domácí zvířetem. Pojďme s dětmi udělat pokus, jaká by byla příprava na přivítání takového mazlíčka. Co potřebuje? Jaké je? Jak se liší jeho inteligence a oddanost od psa? Veškeré informace si děti mohou dohledat v knihovně či na internetu, a mohou si tak připravit soupisku potřebných věcí a plán na výchovu a život prasete. Dokonce existuje i [Český klub majitelů prasátek](#). Dále můžeme s dětmi probrat, co pro nás znamená jíst vepřové maso - vnímáme prase jako užitkové zvíře, které chováme pro maso? Je požívání vepřového masa zakořeněno v našich rodinných tradicích? Můžeme se dětí zeptat, zda znají náboženství, která dokonce zakazují požívání vepřového masa a proč (islám, judaismus, Adventisté sedmého dne a další).
- **Výtvarná výchova** – kresba zvířátka, po kterém dítě touží. Pojďme si s dětmi dovolit chovat jakékoliv zvíře na světě. Pokud může v posteli se svým majitelem spát vepřík, proč by to nemohla být třeba žirafa? Můžeme obrazy kreslit ve stylu komixu, a vyprávět tak svými kresbami, jak probíhá celý den s naším neobvyklým mazlíčkem.